

Jasna beseda.

V naši slovenski politiki je toliko iskanja, toliko tipanja in ugibanja ter poskušanja, skratka sama pasivnost — nikjer ni nič aktivnega, pozitivnega, samoniklega, krepkega, odločnega. Skrajni čas je, da se slovensko ljudstvo tu ob meji zavé, da je sedaj zadnji čas, (volitve v oblastno skupščino so blizu!) da se združijo vsi treznomisleči Slovenci v eno močno fronto za Slovenstvo, križ in plug.

To bodi naše temeljno načelo: Vse kar delamo, delajmo radi blaginje skupnosti, t. j. celega naroda, vsega slovenskega ljudstva za narod. Pojm Slovenstva nam bodi nad vse vzvišen; zato je vaša dolžnost, da se z vso odločnostjo borimo proti onim elementom, ki bi radi prodali Slovenstvo za skledo leče! Če se pa borimo za Slovenstvo, se nikakor ne bčrimo proti svojim plemenskim sobratom Srbom in Hrvatom. Kdor dela tako, da slepo napada vse, kar je srbsko, naj si nikakor ne domišljuje, da s tem gradi Slovenstvo; kajti on ga ruši v temelju. Gojitev Slovenstva tudi ne obstoji v tem, da sovražimo in zapostavljamo tuje narodnosti v državi; kajti čimbolj bomo zapostavljali človeške pravice tujerodnih sodržavljanov, tembolj bomo rastle v njih očeh kot kulturno zaostali narod, ki ne zasluži spoštovanja. Res so nas napr. Nemci pod pokojno Avstrijo mučili in zapostavljali kakor vse druge nenemške in nemadžarske narodnosti. To je bilo od njih nekulturno, barbarsko. Ker pa hočemo mi biti apostoli kulture in ne barbari, zato ravnajmo z njimi kulturno in predvsem pravično. Predvsem pa je treba, da jim predočimo, kako so oni ravnali z nami in kako jim povračujemo. Poročila, ki prihajajo bodisi iz Koroške, Italije in onega dela neosvobojenega Prekmurja, ki je po zaslugi nespretnih slovenskih demokratov (a la dr. Kukovec) pripadlo gladni Avstriji nam svedočijo, da Nemci še nadalje uganjajo svojo šovinistično politiko napram našim sorojakom, da si pri nas postopa z Nemci dosta kavalirsko, četudi to nekaterim ne ugaja. Predpogoj sporazumnega delovanja v državi je trdna vez ljubezni vseh sodržavljanov. Strankarski programi se naj zedinijo v eni temeljni točki: Vse za državo! Pota, ki vodi k temu cilju pa naj bodo v imenu božjem različna, če že morajo biti. Država niso ministri, država smo mi! V tej borbi ne smemo nikdar pozabiti, da smo Slovenci, tisti Slovenci, ki smo imeli svojega kralja Sama, tisti Slovenci, katerim je skrivil valpetov bič nemških grajščakov hrbet, tisti Slovenci, ki smo bili sužnji raznih kraljev in cesarjev, tisti Slovenci, ki smo umirali na bojnih poljih za ideal Svobode... Priporili smo si svobodno državo v zajednici z našimi brati Hrvati in Srbi zato izženimo iz sebe suženjskega duha in bodimo resnično svobodni ljudje, ponosni na svoje Slovenstvo.

S Slovenstvom nerazdružen pa je križ, simbol zmage nad smrtjo, odrešenja... Križ je bil našemu ljudstvu v vseh časih in v vseh nadlogah rešilno zna-

menje, ki je v srcu našega poštenega naroda pognalo globoke korenine. Kdorkoli pa hoče bodisi s previdno lažjo ali s silo vzeti našemu ljudstvu ta svetli simbol borbe, upanja trpljenja in vstajenja, je sovražnik Slovenstva, ker sovraži najdražje, kar je našemu ljudstvu sveto, neoskrumljivo! S takimi bodi lahek račun! Naj napenjajo vse sile, mi pojdemo svojo pot za znamenjem križa. Kdorkoli poskuša iz src našega ljudstva izruvatí vero v križ, je naš sovražnik.

Kot tretje smo rekli: za plug! Nad 80% našega ljudstva pripada kmečkemu stanu. Simbol kmetijstva je plug. Kmet je steber države, je močen element, ki se mora prej ali slej zavedati svoje velike vloge. Kdor zaničuje kmečki stan, ne more biti prijatelj Slovenstva, ki se je ravno v bornih kmečkih bajtah ohranilo do današnje veličine.

Vse za Slovenstvo, križ in plug je tudi naše geslo. Izvajati ga hočemo še bolj kot do sedaj in se trdno oklepati okoli svojih časopisov, ki ogrevajo ljudstvo za take ideale!

Politične špekulacija in poštenost.

(Odjek „Panama škandala“.)

Pred kratkim so bili malodane vsi slovenski listi polni opisovanja škandala, ki je kakor oster žaromet razsvetil skrajno umazano politiko JDS ter s tem to strankov frakokrato priporočil širši slovenski javnosti za bodoče volitve. V glavnem sta si stopila v lase znani milijonar August Praprotnik in sedanji ravnatelj Jadranske Čiro Kamenarović. Listi niso štedili s prostorom in tako je dobila slovenska treznomisleča javnost dokaj jasno sliko o moralni nagoti famozne slovenske demokratske recte frakokratske stranke. V informacijo našim čitateljem podajemo le izvleček iz te afere. Disciplina v Jadranski banki je bila popustila ter sta bila odpuščena iz službe bivši ravnatelj August Praprotnik in Dr. Kavčnik ker sta javni kredit uporabljala v privatne in JDS-strankarske špekulacije. Razume se, da sta bila ta dva gospoda varovanca JDS. V polemiki imenuje g. Kamenarović celo Dr. Gr. Žerjava in Antona Kristana kot „sumljive tipe“ — ker sta se močno prizadevala, da dobita za svoji stranki denarja... Pri vsej nečednosti je prišlo na dan, da se je s kaznjivo manipulacijo prodajanja sekvestiranega svinca oškodoval propagandni fond za koroški plebiscit za več milijonov kron, katere je baje g. August Praprotnik (steber JDS) porabil za sebe in svoje — „prijatelje“. Z isto špekulacijo je z milijonsko svoto oškodovan tudi fond tehnične visoke šole v Ljubljani. Gg. Praprotnik in Kaučnik sta svojemu podjetju dala popolnoma nesumljiva imena, baje potvarjala korespondenco in podpise ter na ta način znatno oškodovala Jadransko banko. To lumparijo pa je zagovarjal glavni trobentač. JDS gospod Dr. Gregor Žerjav, poznan iz dobe „Agro-Merkurja... Ker se mu ni posrečilo, dalje izrabljati Jadr. banko v strankarske namene, je proglasil, da je Jadr. banka nam Slovencem sovražna in nenaklonjena, kljub temu da je dober del izkupička od sekvestiranega svinca padel v izključno porabo demokratski stranki.

V polemiki, ki se je ptezala čez vse slovenske liste, je prišla na dan jasna resnica, da so s pomočjo g. Avg. Praprotnika in dr. Kauč-

nika dobivali pristaši in eksponenti Dr. Žerjavov politike znatne zneske. Brezdvomno je to brezprimeren škandel. Prostor nam ne dopušča, da bi se mi še nadalje bavili s to umazano afero. Priobčili smo isto v glavnih obrisih v pravočasen opomin našemu ljudstvu vseh slojev, da bo ob prvih volitvah vedel vsak pošten volilec, kje ima glavo in kaj mu je storiti. — S stranko, ki meče na sebe toliko blata nočemo imeti nobenega posla. In še več: Pošteno slovensko ljudstvo, ki si v potu svojega obraza služi grenko škorjo kruha si najodločnejše prepoveduje, da bi ta zločinska klika nastopala v imenu slovenskega naroda!

II. Ljubljanski veliki semenj od 2.—11. septembra 1922.

Dosedaj preskrbljene ugodnosti za razstavljalce in posetnike II. Ljubljanskega velesejma.

Uprava II. Ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 2.—11. septembra naznanja: Uprava velesejma preskrbela je svojim udeležencem dosedaj sledeče ugodnosti:

1. 50% znižano vožnjo za osebe in blago na vseh železnicah naše kraljevine in v vseh razredih. Za enkrat se je dovolila polovična vožnja samo za osebne vlake, vendar upamo, da se bo dovolila tudi uporaba brzovlakov. Pravico do uporabe polovične vožnje imajo vsi oni, ki se na železniški postaji izkažejo z permanentne sejsmske legitimacije II. Ljubljanskega velesemnja.

2. Carine prost uvoz in izvoz inozemskega razstavnega blaga, če je naslovljeno na naslov „Ljubljanskega velesejma“ in se tekom 6 mesecev iz naše države zopet izvozi. V slučaju, da se inozemsko blago zadrži v naši državi, se mora naknadno plačati običajno carino. Zaprošili smo, da se izjemoma dovoli tudi uvoz luksuznega razstavnega blaga za razstavo na velesejmu in za prost uvoz onega luksuznega blaga, katere naši trgovci in konsumenti naročijo za časa Ljubljanskega velesejma od razstavljalcev na sejsmskem prostoru. Vse tozadevne kupčije pa se podvržene kontroli Ljubljanskega velesejma.

3. Vse vizumske zadeve v inozemstvu se bodo reševale kar najhitreje.

4. Ministarstvo pošte in telegrafa dovolilo je nalepljati kolke II. Ljubljanskega velikega semnja na vse poštne pošiljke. Ti kolki bodo zelo okusno in lepo izdelani in se dobe na željo v velesejski pisarni v Ljubljani. Pripominjamo, da so kolki opremljeni z besedilom v osmih jezikih.

II. Ljubljanski veliki semenj izdal je pravkar I. številko svojega „Vestnika“, ki se te dni razpošilja brezplačno vsem sejsmskemu uradu znanim naslovom. Ako bi kdo slučajno vestnika ne sprejel, naj to izvoli potom dopisnice javiti sejsmskemu uradu, ki mu bo takoj dragevolje poslal vestnik, ki vsebuje poleg raznih informacij tudi aktualne članke in je okrašen z lepimi slikami.

Ker je začelo prostora na starem sejsmskišču že primanjkovati, opozarjamo vse one, ki so poslali neobvezne prijave in vse one, ki se nameravajo še prijaviti, naj čimprej upošljejo prijavnice, ker se bo v doglednem času začelo z razdeljevanjem prostora. Domneva sejsmske uprave, da bo letos lansko sejsmskišče premajhno, se je potrdila. Zato je uprava pravočasno poskrbela za razširjenje in so se na novem delu sejsmskišča planacijska in kanalizacijska dela že pričela. Celo sejsmskišče bo letos obsegale preko

50.000 m². Predpriprave so že v najlepšem teku in bo uprava zastavila vse sile, da bo velesojem sigurno ob določenem roku otvorjem. Pri tem pa naj upravo podpirajo vsi zainteresirani krogi na ta način, da se čimpreje prijavijo. Kdor še nima prijavnice, naj jo takoj, kakor tudi vse informacije, zahteva od urada „Ljubljanskega velesejma“, Ljubljana, Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

Prošnja.

Podpisani se obračajo tem potom na vso slovensko javnost, na denarne zavode in občine vse Slovenije s prošnjo, da priskočijo na pomoč medicinski fakulteti v Ljubljani in ji omogočijo dograditi anatomsko-fiziološki institut.

Že pred dvema letoma je pričela fakulteta z gradbo, ki naj bi napravila konec razmeram, s katerimi se ima boriti fakulteta že tri leta v ozkih prostorih deželne prosekture, ki je dala v prvi sili zavetje trem medicinskim institutom. V pojasnilo teh obupnih razmer navajamo samo dejstvo, da razpolaga fakulteta samo z enim prostorom za dijake, ki služi obenem kot predavalnica in kot secijska dvorana. V tem razmeroma majhnem prostoru se predava vsako dopoldne od pol 8. naprej, popoldne pa sečira v istem prostoru 30 do 40 medicincev. Tu se vrše rigorozni izpiti in predavanja iz sodne medicine za juriste in iz somatologije za filozofe. Fakulteta nima prostora za številne preparate, za knjižnico in druga učila, dragi aparati leže nad leto dni v zabojih, mikroskopične vaje se vrše na ozkem hodniku, vse poslopje je do skrajnosti prenapolnjeno; — v neposredni bližini pa stoji nova zgradba v vrednosti več milijonov, ki je že zdavna pod streho, ki pa se vsled pomanjkanja denarnih sredstev ne more izročiti svojemu namenu. Že od konca meseca marca t. l. počiva vse notranje delo v novem poslopju in bo glede na skrajno skrčene postavke univerzitetnega proračuna skoraj gotovo počivalo tudi v bodoče, če ne priskoči slovenska javnost fakulteti, ki vrši tudi v teh težkih razmerah v polnem obsegu svojo dolžnost, na pomoč. Vsi poizkusi fakultete dobiti potrebne državne kredite, so ostali do sedaj brezuspešni.

Blagohotni prispevki naj se blagovolijo poslati Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 10. junija 1922.

Zvonimir Bernot, Anton Brandner, Ivan Deržič, Andrej Kalan, dr. Vekoslav Kukovec, dr. Danilo Majaron, dr. Ljudevit Perič, dr. Anton Korošec, dr. Ivan Tavčar st., dr. Karel Triller, dr. Karel Verstovšek.

Oznanilo.

Obrtna zadruga trgovcev, krojačev, čevljarjev itd. II. skupina v Gornji Radgoni da na znanje, da se bo vršil letošnji

I. redni občni zbor

v ponedeljek dne 26. junija 1922 ob 8. uri zjutraj v gostilniških prostorih gospoda Albert Horvath-a v Gornji Radgoni s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Prečitane in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora z dne 27. decembra 1921.

2. Kratko poročilo o delovanju.

Iskrice.

(O te tujke!) Kaj je paradokso? Če ura, ki visi, stoji!

* * *

V veseli družbi je bilo. Nedolžna razigranosti se je razvila v trpke besede. Očitki so leteli kot strelji.

Naslednjega dne pridejo tovariši k razžaljenemu rojaku, oproščat se. Eden med njimi pravi: In ti praviš, da se razžaljenega čutiš. O ti prokleti osel hudičev.

Razžaljeni mu je podal roko in mu je odpustil.

* * *

Smej se, prijatelj, preden si srečen.

Ce si v svojem srcu sklenil, da se boš šele tedaj smejal, ko boš postal srečen, ti smeh nikdar ne bo razvedril obraza.

* * *

Ena sama ženska je govorila resnico, ko je rekla svojemu ljubimcu: — Ti si prvi možki, katerega sem poljubila.

Ime ji je bilo Eva.

* * *

3. Sprejemanje in vpisovanje vajencev.

4. Oproščanje in skušnja oziroma presojevanje predloženih izdelkov tistih vajencev, ki so svojo učno dobo dovršili.

5. Izločitev trgovcev iz obrtne zadruge II. skupina v Gornji Radgoni, ter ustanovitev gremija trgovcev za sodni okraj Gornja Radgona.

Ob enem tudi preklic vseh morebiti od posameznih trgovcev podpisanih, temu nasprotujočih izjav.

6. Slučajnosti.

Člani obrtne zadruge se vljudno vabijo, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo s pripombo, da se bo smatral vsak, ki bo izostal, solidarnim s sklepi udeležencev, posebno kar se tiče izločitve trgovcev iz obrtne zadruge II. skupina, ter ustanovitve gremija trgovcev za sodni okraj Gornja Radgona, kakor tudi preklica vseh, morebiti od posameznih trgovcev podpisanih, temu nasprotujočih izjav.

Ako ta občni zbor ob določenem času ne bo sklepčen, vršil se bo eno uro pozneje istotam drugi, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih.

Obrtna zadruga trgovcev, krojačev, čevljarjev itd. II. skupina v Gornji Radgoni, dne 14. junija 1922. Načelnik Franc Korošec, l. r.

Ker nekatere kategorije trgovcev pripadajo k obrtni zadrugi III. skupina v Gornji Radgoni, zato se bode točka 5 obravnavala skupno z obrtno zadrugo III. skupina v Gornji Radgoni, zaradičesa se ob enem v gorenjem smislu tudi vsi člani obrtne zadruge III. skupina v Gornji Radgoni vabijo, da se tega zborovanja zanesljivo udeležijo.

Obrtna zadruga gostilničarjev, mesarjev, branjevcv itd.

III. skupina v Gornji Radgoni, dne 14. junija 1922. Načelnik: Janko Čirič, l. r.

Tedenske novice

Deutsche Grenzacht, nemško-nacionalno glasilo — je prenehala izhajati. To je brezdvomno znamenje, da so prišli Avstrijci do zdravega prepričanja, da se z nacionalno zagrizenostjo ne pride daleč. Po izjavi zelo vplivnih ljudi (Nemcev) tega lista ni škoda, ker je dejal le zdražbo na meji. „M. Straži“ pa je neštetokrat prerokoval smrt...

„Murska Straža“ pridobiva vedno več ugleda med obmejnimi prebivalstvom. Oglašajo se celo novi naročniki. Naša skrb bo tudi v bodoče, da se list, četudi skromnega obsega — prikupi še bolj vsem slojem naše naroda.

Kaj se vam najbolje dopade pri „M. Straži“? Vsak naročnik naj po možnosti odgovori z dopisnico.

Zadnja številka se nam je nekoliko ponesrečila ter se je tiskarski skrat dovolil precej neljubih napak. Cenj. čitatelji naj upoštevajo neprimerno množino praznikov v tem mesecu, ogromno delo v tiskarni in pičlost urednikovega časa.

Izšla je prva številka „Samouprave“. List je vzbudil splošno pozornost — tudi pri zagrizenih strankarjih vseh barv, ki hočejo imeti vžitek od političnega zvonjenja, ako se pritkava samo na en sam zvon. Pameten in razsoden

človek bo vzel časopis v roke in brez predsodkov ter fanatizma odprl svoja ušesa resnici!

Nekdo, ki je javno ponudil nagrado od borih 1000 (tisoč) kron ako se mu dokaže najmanjše tihotapstvo je po objavljenem dokazu pojedel svojo besedo! Smo pa le mož!

„Naša vas“, glasilo slovenske republ. stranke je prenehala izhajati, ker jo je policijska oblast ustavila. S tem ukrepom je po mnenju visoke vlade domovina rešena in zadnji republikanec ubit...

Velike nevihte v Srbiji. Glasom vesti iz Cuprije v Srbiji je te dni vladala tam velika nevihta, tekom katere je padala kot jajca velika toča. Vsi poljski pridelki so popolnoma uničeni. V vsem okraju so zelo narastle reke. Pri Vranji je Morava odnesla železniški most in je promet med južno in severno Srbijo popolnoma prekinjen.

II. Ljubljanski vzorčni velesejem od 2.—11. septembra 1922. Svojo udeležbo je prijavilo že mnogo svetovnoznanih tvrdk; posebno strojne veletovarne domače in tuje bodo zastopane v častnem številu; njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo cel čas v pogonu, bodo oživljali sejmišče. Zelo bogato bodo zastopane tudi usnjarska lesna in kemična industrija z najboljšimi svojimi izdelki. Preskrbljeno bo letos tudi sicer za vse potrebe udeležencev. Ker se je lani opažalo pomanjkanje gorkih jedil na sejmišču, bo letos uprava velesejma postavila velesejmsko restavracijo, kjer se bodo po zmernih cenah dobila tudi gorka okrepčila, od priprostitih do najfinejših. — Velesejmski „Vestnik“ zbudil je splošno zanimanje in je povpraševanje po njem tako veliko, da je prva številka vzlic visoki nakladi izšla že v drugi izdaji. Koncem meseca izide druga številka, ki bo po svoji vsebini še zanimivejša in pestrejša od prve. Inserati v „Vestniku“ imajo velik uspeh in priporočamo tvrdkam, da se poslužijo te ugodne reklame prilike. Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimpreje pošljejo svoje prijavnice Uradu Ljubljanskega vzorčnega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta, telef. int. 140.

Slovenščina pri cerkvenih obredih. Že pokojni sv. oče Benedikt XV. je dovolil slovenščino pri cerkvenih obredih. Na podlagi tega dovoljenja je prevzvišeni ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič že potrdil slovenski prevod vseh molitev pri procesiji sv. Rešnjega Telesa, ki se so prvič vršile v slovenskem jeziku. Temu prevodu bodo polagoma sledili prevodi drugih cerkvenih obredov.

Nova italijanska nasilja v Istri. Te dni so se na Voloskem vršili nabori. Hrvatski fantje iz okolice so prišli po stari navadi z godbo in petjem. Peli so seveda hrvatske pesmi. Zaradi tega so jih Italijani napadli in pretepli. Iskali so fante celo po zasebnih hišah in pretepli ženske, ako niso hotele ali vedele povedati, kje so sinovi ali bratje. Zvečer so Italijani napadli zgradbo „Zore“, zdrobili pohištvo, nato pa poslopje zažgali. Ogenj se je sicer posrečilo pogasiti, vendar ima društvo 30.000 lir škode.

Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje za šolsko leto 1922/23 se vrši od 29. junija do 4. julija t. l. vsakokrat od 8. do 10. ure na Zrinjskega irgu 1/1. Brez sprejemnega izpita je možen vstop v 1. letnik onim učencem in učenkam, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali IV. (nastavni) oziroma III. razred meščanske šole ali IV. razred liceja ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole. Nanovo vstopajoči učenci in učenke morajo razen zad-

V Jugoslaviji sta dve vrsti državi nevarnih elementov.

Tisti, ki rušijo državo in tisti, ki Belgradu ližejo pete.

* * *

V starih časih so zločince na križ obešali sedaj jim pa križe na prsa pripenjajo.

Za smeh in kratek čas.

Kako dolgo se živi brez možgan. Koliko časa bi lahko živel brez možgan? je vprašal nekdo norčevaje se zdravnika.

„Približno tako dolgo, kolikor ste vi stari“, se je gласil zdravnikov točni odgovor.

* * *

Pretiranost. Dva gostobesedneža sta se hvalila, kaj vse sta že videla na raznih razstavah. V pretiranosti sta kar tekmovala. Slednjič je rekel eden drugemu:

„To, kar si ti videl, še vse nič ni. Na neki razstavi sem videl stroj, v katerega so na eni strani metali grozdje, na drugi strani pa so že leteli pijanci iz njega.“

* * *

njega šolskega izpričevala oddati ravnateljstvu šole tudi krstni (rojstni) list. Vnanji učenci (učenke) naj pošljejo omenjeni listini po pošti do 4. julija. Morebitni sprejemni izpiti še bodo vršili z ostalimi izpiti vred dne 11. septembra od osmih dalje. Vsled pomanjkanja učnih prostorov je pripravljalni razred začasno ukinjen.

Ali sem poravnal naročnino?

Dopisi.

Gornja Radgona. Žalostna komedija. Za nedeljo, dne 18. t. m. je bil sklican s številnimi lepaki protestni shod zoper omejitve obmejnega prometa. Udeležba je bila nad vse pričakovanje številna. Dasi so shod sklicali eksponenti Samostojne kmetijske Stranke in je prišel tudi poslanec Dobnik — je bilo vendar med poslušalci lepo število naših zavednih pristavev. Resolucija, ki se je sprejela je v skladu z gospodarskimi interesi ljudstva. Shod sam pa je rodil žalostne dogodke, pa v neko stran tudi zabavne. — Med ljudmi, ki se radi poslužujejo medklicev je bil tudi nekdanji slavni samostojni general g. Fr. Korošec, ki je v usodni minuti, ko je odprl usta, spoznal na lastnem telesu, kako grda je nehvaležnost tega sveta. Lastni pristaši, ki so ga svojčas oboževali, so mu dali znamenje, da je prišel danes dan, ko bo kronan za svoje „zasluge“. Pod vtisom preteče nevarnosti se je kmalu in urno odstranil ter se znašel doma. Baksus (turski duh usode) pa je hotel, da je g. Korošec ml., oborožen s samokresom prišel poslušat protestni govor. Komaj zapažen se je moral vmakniti dežju kamenja, nakar je odgovoril z revolverskim strelom in ko je bežal, je na zasledovalce zopet ustrelil, ne da bi katerega zadel. Na to se je del pristavev g. Korošca vsul po cesti navzdol proti trgovini g. Korošca. Ker je bila ista že zaprta (predslutnja ni domišljija) so isto s silo odprli. V času kratkih minut je sfrčalo mnogo blaga na cesto, v žepe, za plot. Šipe so zvenketale in šele prihod orožnikov, ki so nudili sliko jurišne patrola s kake polpozabljene fronte je razgal „demonstrante“ s plenom na vse vetrove...

Tako so pristaši samostojne stranke kronali svojega generala v nedeljo, dne 18. junija 1922. Nikakor ne odobravamo takih barbarskih izpadov in zamoremo kot popolnoma nepristranski in neudeleženi le konstatirati, da je tako postopanje vredno vsega obsojanja. Dolžnost oblasti je, da proti hujšakem, kakor proti razgrajajem in roparjem nastopi z najstrožjimi merami, da se tako kričeči vandalizem nikdar več ne ponovi. Materijalna škoda, prizadeta ta dan g. Korošču ni malenkostna in gotovo ne bo pripomogla k zmanjšanju draginje. Radovedni smo, kaj poreče k temu „Kmetijski list“, ki je imel v imenovanem trgovcu vestnega in vnetega razprodajalca. Nastane le še vprašanje: Kdo je kriv, da se je ta škandal dogodil? Krivca sta dva: g. Korošec sam in pa — policijska oblast. Prvi je gotovo vsaj slutil, kakšno razpoloženje je med pristaši, katerim je bil vrhovni vodja in bi pametno storil, ako bi se shoda sploh ne udeležil ter bi udeležbo tudi svojemu sinu od-

Na policiji. Dva potepuha prve vrste so pripeljali na policijo.

„Kje stanujete vi?“ vprašajo prvega.

„Nimam stanovanja“, je njegov odgovor.

„In kje stanujete vi?“ vprašal njegovega prijatelja.

„Jaz pa sem njegov sosed“, se odreže potepuh.

* * *

Iz nekega časopisa. „S prihodom gospoda župana se je otvorila živinska razstava.“

* * *

Iz šole. Učitelj: „Voznik prevozi s svojim konjem na uro osem kilometrov. Tri kilometre pred njim pa se nahaja drug voznik, ki vozi le po sedem kilometrov na uro. Kje prideta skupaj?“

Učenec: „V prvi krčmi ob cesti, gospod učitelj!“

* * *

Prijazen zet. „Tone, pojdi na postajo ter počakaj na mojo taščo, ki se pripelje z večernim vlakom! Za trud dobiš krono.“

„In če se tašča ne pripelje?“

„Potem dobiš še eno krono!“

* * *

Tudi izgovor. Žena: „Oj, ti grdi dedec! Že zopet ležeš iz gostilne.“

Mož: „Ljuba moja! Vedno vendar ne morem ostati v gostilni!“

svetoval. Drugi pa — policijska oblast — ki je tako vnet za razne „klerikalne“ shode, ki se nikdar in nikjer brez udeležbe bajonetov ne vršijo — je pustila shod brez potrebne orožniške asistencije, menda v dobri veri, da so sklicatelji brezdvomno državotvorni element. Upajmo, da bo policijska in politična oblast z vestno preiskavo popravila površnost, s katero je zakrivila nepotrebne izgrede. Najodločneje smo proti oivjaškemu razbijanju in ropanju, četudi nosi isto politično obeležje. — Vsekakor pa je ta „demonstracija“ par nahujskanih ljudi vsem treznim v resen opomin in pomislek, da je treba dobro pomisliti, s kom stopa človek v politično stranko.

Ljutomer. Kakor je bilo že v zadnji številki objavljeno, sta obhajala v Stročji vasi zakonska Matija in Matilda Puconja v ožjem rodbinskem krogu in prijateljev 40letnico poroke. Veseli gostje so se ob tej priliki spominjali tudi naših revnih učencev ter nabrali za Podporno društvo Narodne šole lep znesek 400 K. Odbor izreka vsem blagim darovalcem najsrčnejši Bog plačaj. Torej na svidenje pri zlati poroki! Dal Bog!

Ljutomer. Opozarjamo že v tej številki na šolarsko prireditev naše Narodne šole, ki se vrši 2. julija v telovadnici. Prosimo, da se ozirajo druga društva doma in v okolici na prireditev.

Kaj je autonomija? Če ni drugi gospodar tvoje denarnice, tvojega škednja, tvoje kleti in ako nimaš skrbnika (= kuratorja, sekvestra) nad seboj, ampak si sam svoj gospodar pa vendar živiš v miru in spravljivosti k celo vasjo in kljubtemu gonite vsi vaščani svojo živino na isti pašnik, pijete vodo iz istega studenca in delate sporazumno preko svojih njiv in travnikov samo one ceste, ki bodo vam vsem v enako korist.

Murska Sobotica. Državna meščanska šola v Murski Soboti. Vpisovanje se vrši v dneh 29. in 30. t. m. ter 1. julija t. l. v dopoldanskih urah v pisarni zavoda. Učenci (učenke) se naj prijavijo v spremstvu starišev ali njih namestnikov ter naj prinesejo seboj zadnje šolsko spričevalo (svedočanstvo), dalje rojstni list ali izpisek iz krstne knjige ter izkaznico cepljenih koz. V prvi vrsti se sprejmejo učenci (učenke), ki so obiskovali ljudsko šolo skozi 5 let z dobrim uspehom.

Ravnateljstvo.

Tivat. Boka Kotorska. Pošljamo srčne pozdrave vsem cenj. bralcem lista I. Jugoslovanski trubači Ratne Mornarice u Tivatu: Karl K. Seršen iz Stročjevasi pri Ljutomeru; Ivan F. Benda iz Šinkov Turn pri Vodica; Matija F. Rižnar iz Podgradja pri Ljutomeru; Martin J. Arnoš iz Štrigove (Medjimurje); Alojz M. Velkavrh iz Žazar pri Vrhniku; Andrej A. Kladerman iz Zg. Gamelje pri St. Vid.

Spoštovanjem

I. Jugoslovanski Trubači Ratne Mornarice. Tivat, 4. VI. 1922.

Kapela. Tukajšnje bralno društvo ponovi, v nedeljo dne 2. julija t. l. obe igri: „Repoštev“ in „Pri gospodi“ v gostilni g. Cobl. Začetek ob tretji uri popoldne. K obilni udeležbi vabi Odbor!

Apače. Ob priliki učitelj. zborovanja v Apačah se je nabralo 332 K za Jugoslovansko matico. Presrčna hvala darovalcem in nabiralki gđ. Berti Menhartovi.

Veržej. Marijanišče. Dne 25. jun. zadnjo nedeljo tega meseca, obhajajo Salezijanci tukajšnega zavoda ponovitev posvetitve božjemu Srcu Jezusovemu. Zato bo ob 5. uri zjutraj sv. maša z blagoslovi in pridiga o presv. Srcu Jezusovem; nato bo Najsvetejše do 2. ure popoldne izpostavljeno k molitvi. Sv. maše bodo sledile do pol 10. ure. Ob 10. uri slavnostna pridiga in slovesna sv. maša, ob lepem vremenu na prostem. Popoldne ob 2. uri slovesne večernice, obnovitev posvetitve zavoda in cele marijaniške družine. presv. Srcu Jezusovemu, procesija z Najsvetejšim in kipom božjega Srca in slovesni blagoslov. Po končani cerkveni slovesnosti nastop domačih gojencev-telovadcev.

V Ljutomeru se je osnoval „Krajevni odbor za pomoč gladujoči Ruski deci“. Odbor si je izvolil za predsednika vodja okrajnega glavarstva drja. Vavpotič in podpredsednikom župana Viktorja Kukovec. Odbor agilno deluje in je nabral do sedaj prostovoljnih prispevkov že nad 22.000 kron. Da pridobi nadaljna gmotna sredstva za predmetno akcijo, sklenil je odbor v svoji zadnji seji dne 14. junija t. l. prirediti dne 9. julija v Ljutomeru veliko ljudsko veselico. Društva se naprošajo, da jemljejo ozir na to pri eventualnih svojih prireditvah. Priopominja se, da stoji odbor na strogo nadstrankarskem stališču, kar bodi še posebej poudarjeno. Ljutomer, dne 19. junija 1922. Za odbor: Dr. Vavpotič s. r., predsednik.

Mnogo dopisov smo radi pomanjkanja prostora odložili.

SLOVENCİ, SLOVENKE!
POMAGAJTE GLADUJOČİM
RUSKİM BRATOM!

Gospodarstvo

Obrtna razstava v Celju je v popolnem razvoju. Vse dela, vse se pripravlja od blizu in daleč, da poseti to velepomembno razstavo, v kateri se bo bliščalo delo našega obrtništva. Ob tej priliki bodo obiskovalci zamogli videti uspehe 29-letne obrtniške organizacije, katero je prvo počelo ravno „Celjsko obrtno društvo“. V tej razstavi se bo pokazala živavost in samozavest našega obrtništva, da se ne ustraši ne truda, ne stroškov, da tako pokaže neupogljivo voljo v dosegu najvišjega cilja, ki ji je, da hoče še i nadalje obdržati dober sloves solidnosti in zmožnosti. Kličemo še enkrat vse še ne pisмено prijavljene razstavljalce, — obrtnike iz cele Slovenije, da v najkrajšem času prijavijo svoje predmete, ki jih nameravajo razstaviti, ker razstava je pripravljena za največje industrije in najmanjše obrtnike, od katerih bode vsak imel svoj dobiček. Je pa poleg dosegljivega uspeha tudi dolžnost vsakega obrtnika, da se iste udeleži, ker le s tem obrtništvo pokaže, da še ne misli izginiti iz površja, kakor se mu prerokuje, ampak da se dviga k novemu in silnejšemu življenju, in to naj se pokaže od 12. do 22. avgusta 1922 na „Obrtniški razstavi v Celju“.

Dohodnina od službenih prejemkov zasebnih nameščencev za l. 1921 in 1922. Z zakonom o proračunskih dvanajstinah za mesece marc in april 1922 se je uveljavilo načelo, da ne plačajo zasebni nameščenci dohodnine za l. 1921 in 1922 od onega zneska, ki se plača ob enakih prejemkih pri državnih nameščencih izloči iz odmerne osnove. Pri primerjanju prejemkov se upošteva edino le višina skupnih službenih prejemkov brez ozira na kategoriji, čin ali druge okolnosti. Edino kar je poleg višine skupnih prejemkov važno, je družinsko stanje, katero je presojati po načelih, po katerih dobivajo državni nameščenci draginjske doklade. Zaradi tega bodo davčna oblastva v najkrajšem času obnovila priredbo dohodnine za l. 1921 in kolikor je ta za leto 1922 že izvršena, tudi za to leto. Ako bi v tem oziru rabila davčna oblastva glede ugotovitve družinskega stanja in drugih razmer nameščencev sodelovanja službodajalcev, se ti v interesu nameščencev vabijo, da pozivom oblastev čimprej ugođe. Izrazi vsled obnovitve priredbe predpisanih davčnih zneskov se razpolože na vpogled pri občinskih uradih in pri obratovališčih, ki zaposlujejo večje število zasebnih nameščencev.

Pravilno plačevanje takse. Da esstranke izognejo občutnim kaznim vsled zakasnele prijave pravnega posla in plačila takse, se opozarja na sledeče: Po členu 131 taksnega pravilnika z dne 20. VII. 1921 Uradni list št. 268 (kos 104 ex 1921) se mora vsak pravni posel, ki je zavezan taksi iz člena 10 začasnega zakona z dne 27. VI. 1921 Ur. l. št. 259 (kos 100 ex 1921) in ki ni v smislu člena 126 odst. 1, 2 taksn. pravilnika že ob sestavi listine za kolkovati, prijaviti pristojnemu davčnemu uradu najkasneje 15 dan po sestavi listine. Z prijavo vred je tudi položiti odpadlo takso pri davčnem uradu, ki ne izdaje po novih predpisih posebnih plačilnih nalogov. Stranke naj tedaj skrbijo zato, da bodo o priliki prijave imele za plačilo prist. pripravljeno primerna denarno vsoto. Vsaka prijava in vsako plačilo po omenjenem roku

Hranilnica in Posojilnica v Radincih deluje z uspehom ob meji!

r. zadr. z
neom. z.

kaznuje se s petkratnim iznosom redne pristojbine. Zelo visoke so kazni pri prenosih nepremičnin radi visokosti odpadle redne takse. Kazni izrečene po zakonih v pristojbinah, se ne morejo zniževati niti milostno odpuščati (odst. 18 čl. 131 taks. prav. in čl. 131 taks. prav. in čl. 20 taks. zakona). Istotako se kaznuje, če pride kakšna, ne, — ali nezadostno ali nepredpisno kolkovska listina pred oblast.

Vrednost denarja.

1 dolar	=	245—255—	K
1 zlatnik (cekin) =		800—820—	K
1 lira	=	11—12.25	K
1 engl. funt . . .	=	1100—1200—	K
1 ogrska krona =		34	vinarjev.
1 franc. frank . .	=	22—23.50	K
1 nemška marka 96	vin	—	1—K
1 češka krona =		4.50—5.50	K
1 n.-a. krona . .	=	1.58—1.30	v.
1 švicarski frank =		49 do 50	kruna.

Poslano*)

P. n. Uredništvo „Murske Straže“
v Gornji Radgoni.

Blagovolite priobčiti v Vaši prihodnji številki v pojasnilo občinstvu in oblastem sledeče:

Javnosti v pojasnilo.

Na nečuvane in razbojniške napade na mojo osebo in lastnino od strani g. F. J. si bom polskal zadoščenje pri sodišču.

Glede trditve, da sem jaz zakrivil ustavitev prevoza sena podajem sledečo uradno izjavo tuk. carinarnice.

Glavna carinarna II. reda Gornja Radgona.

Br. 2185 dne 20. juna 1922.

Na molbu Franca Korošeca trgovca iz Gornje Radgone glavna carinarnica II. reda u Gornjoj Radgoni izdaje mu ovo Uverenje. Da isti nije ovaj carinarnici nikad stavljao kakove molbe da bi svaka stranka koja nosi robu preko granice morala plaćati carinu niti da se dvovlastnicima zabrani izvoz sena.

Taksa po zakonu o taksama plaćena je.

Upravnik: Em. F. Tomšič, I. r.
(L. S.)

„Dne 18. junija t. l. se je vršil protestni shod SKS, katerega je baje sklical g. Filip Jurkovič na svojo lastno pest pod kritjem okrajnega odbora Samostojne Kmetijske Stranke v Gornji Radgoni. Na dnevni red je postavil poročilo o borbi za obmejni promet in to baje samo v toliko, da je lahko prišel v govoru na osebni napad na mene.

Ker je med drugim govoril, da sem jaz kriv in da jaz delam teškoče na murskem mostu, ker jaz moram carino plaćati, kmet pa ne i. t. d. sem jaz kot poslušalec odgovoril, da je to laž in da to ni res, prepričajte se prej.

Na te besede je začela množica kričati proč ž njim, ubiti ga, nakar sem komaj ušel in si življenje rešil. Proti koncu shoda pa pride moj sin poslušat, kaj bi se govorilo na shodu.

Ker pa se je bil shod ravno končal in se je začela množica razhajati, so opazili mojega sina, ter so ga takoj napadli s kamenjem in on je začel bežati, druhal pa za njim. Ko pa vidi, da se teško reši, se je obrnil proti napadalcu, ter oddal strel v zemljo v toliko, da bi postrašil zasledovalce, da bi ga pustili, ter je s tem toliko množico ustavil, da se je rešil in skril.

Druhal pa ga pride iskat na stanovanje z noži in z lopatami v rokah. Ker pa ga niso našli, je množica rekla, sedaj pa gremo na starega los in res pride cela druhal kakor je bila cesta široka proti trgovini. A vendar je en pošten mož nekaj sekund prej meni naznanil, da pride druhal z namenom, da ubijejo mene in mojo soprogo, nakar sem zaukazal vse vrata in izlozbe zapret in zakleniti, ter sem takoj telefonično pozval orožništvo na pomoč. Vse eno pa je druhal prej prišla pred trgo-

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko v kolikor določa zakon.

vino, ter siloma vlomila vrata v trgovino in kričala kje je Korošec, kje je prokleti vrag, ubijmo ga, mi' mu bomo demo že pokazali itd.

Ker pa me niso našli, kakor tudi ne moje soproge, so začeli kar razbijati šipe in vse do česar so prišli, ter metati blago na cesto, kar je druhal pobirala in kradla, ter nosila proč, dokler ni prišel energičen orožniški stražmojster Skuhala s svojimi pogumnimi možmi, ki so druhal razgnali in nekaj storilcev takoj aretirali, ostale pa naprej zasledovali.

Škoda, ki se je dosedaj dognala znaša približno 30.000 K. Če nebi bila druhal hitro razgnana, bi bila škoda seveda mnogo večja.

Torej taki sad je prinesel shod sklican skoz gosp. Filip Jurkoviča, ki je kakor že omenjeno na shodu mene po imenu imenoval, ter dal tako povod do razburjanja ljudstva in za napad na mene in mojo imetje. To smatram naravnost za hujskanje proti meni in to imam menda za zahvalo, da sem g. Jurkoviča spravil do kruha in hiše, ter preživljal njega in njegovo celo družino skozi dve leti. Sedaj sem mu spravil še glavno zalogo tobaka in še celo v mojo hišo, za kar pa me tako preganja in mi streže celo po življenju in premoženju. Kaj takega malokateri oče stori svojemu lastnemu otroku, kaj sem jaz storil temu človeku, ker je prišel kot majhen, ponižen, sladek siromakec, ki se mi je smilil ter sem imel dober namen siromaku pomagati.

Glej drago ljudstvo, to je sedaj hvala in plačilo. Kaj takega si vendar nisem zaslužil.

Kaj pa se tiče mostnega in tranzitnega prometa, pa smo jaz in g. Jurkovič z merodajnimi uradi skupno prosili in delali za olajšave v splošno korist.

To lahko priča naš občinski in okrajni zastop, ter Ekspozitura okrajnega glavarstva, da smo komaj skupno toliko dosegli, da se je obmejni promet otvoril, kakor danes obstoja.

Torej kako bi jaz sedaj naenkrat sam bil tako mogočen, vse po svojem ukreniti in kako zamore gosp. Jurkovič take laži širiti, ker on to dobro zna, da tako ni res, ampak jaz sem prepričan, da g. Jurkovič ni človek na svojem mestu, ter vse drugače misli, kakor govori. On je zahrbtnen in zaviden, jaz vam lahko to vsak dan dokažem, ter verjamite, da on nima pravih interesov ne za delavca, ne za kmeta in ne za obrtnika za trgovca pa že celo ne.

Njemu je le samo, da bi prišel do poslanskega mesta, kakor se je on proti meni sam izrazil, ter da bi mu ne bi trebalo delati in da bi na tuje stroške živel, kakor živi tudi sedaj, ker samo okoli beži. On je le strasten strankar in hujskač, namesto da bi ljudstvo pomirjal, izvaja indirektno boljševidem, ter na ta način spravlja veliko pravičnih in poštenih ljudi v nesrečo. Ko bi g. Jurkovič bil naš poslanec, bi zgledalo, kakor bi si volka postavili za ovčjega pastirja kar se je sedaj izkazalo pri večih strankah, da niso imeli nigdar takega namena, ako nebi g. Jurkovič na shodu dal na indirektni način inicijativo.

Da pa sem jaz v zadevi prometa, carine prevoza blaga in sena popolnoma nedolžen, je razvidno iz uradne listine, ki je vsakomur in vsak čas pri meni na razpolago za vpogled.

Toliko torej v pojasnilo in pomirjenje, da se mi ne bo še nadalje delala krivica.

Franco Korošec, posestnik in trgovec
v Gornji Radgoni.

Gornja Radgona, dne 21. junija 1922.

Zelo prijetno pri ribanju hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože, zob in ust deluje lekarnarja Feller prijetno dišeči „Elsafluid“. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica skupaj z zamotom in poštnino za 72 kron pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 326, Hrvaško. aa

Klobuke

vsake vrste ima v veliki izbiri vedno ceneje kot drugod na prodaj. J. Postružnik, klobučar, Sv. Jurij ob Ščavnici.

Diamalt

Pozor, pekarji „DIAMALT“ tvornice Hauser & Sobotka, Dunaj-Stadlau v predvojni kakovosti se dobi zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo **Edvard Dužanec, Zagreb, Skladište Strassmayerjeva ul. 10.**

Izjava.

Z ozirom na to, da so se v slednjem času pojavile napram meni neutemeljene govorice, češ, da sem protivnik ožjega obmejnega prometa, da se radi mene ovira ljudstvu prehod čez mejo, svarim slehernega pred takimi napadi, povdarjajoč, da se nisem nikdar in nikoli na kakoršen si bodi način udeležil kake tozadevne protiakcije ter sem primoran za slučaj nezaslišane obdolžitvi napram posameznikom si na postaven način poiskati zadoščenja. Izjavo podajam javnosti v vednost, da je vsaka tozadevna obdolžitev neutemeljena ter škoduje razširjanje podlih govoric od strani nepoučenih ljudi mojemu ugledu in tvrdki. Pri pomnjam obenem, da se ne more pod nobenim pogojem smatrati kot spodbudnega za čine, ki so jih baje po mnenju javnosti podvzeli nekateri trgovci.

Apače, dne 19. junija 1922.

Franco Kolleritsch, trgovec.

Imam na prodaj

tik farne cerkve gospodarsko poslopje, v kateri se nahaja trgovina, zraven kovačija, mesarija 2 minuti mlin oddaljen, ter 1/4 ure oddaljeno dobro viničarijo z novim nasadom in gospodskim poslopjem, ter v Trojički fari v Oseku posestvo z 10 orali, hiša v dobrem stanu z prešoj in mladim sadonosnikom, ki se lahko naredi do 40 polovnjakov jabolčine. Celo posestvo obsega 29 oralov. Proda se eventuelno z živino in poljedelskim orodjem. Poslopji so kriti z opekaj. Posestvo se proda zaradi neubogljivih otrok. Cena se izve pri lastniku **Franco Fišer pos. Sv. Benedikt v sl. gor.**

Vi bi radi

imeli lepo obleko, perilo, kravate, nogavice, robce, čevlje, klobuk in še povrh

vedno dosti denarja

za razne druge potrebščine.

To dosežete le tedaj

če bodete kupovali vse manufakturno blago, sukno, platno, perilo, gotove obleke za moške, ženske in otroke pri tvrdki:

I. N. Šošarič, Maribor, Aleksandrova u. 13.

Ker le tam je najboljša blago, najboljša postrežba in najnižje cene. Železničarji in poštni uslužbeni dobijo blago tudi na obroke.

Pravo originalno

Erenyi

„DIANA“

francosko vinsko žganje

se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah.

Mala steklenica	K 18
Srednja „	K 50
Velika „	K 100

Erenyi DIANA

francosko vinsko žganje

je najboljši hišni prijatelj in ne sme manjkati v nobenem gospodinjstvu.

Pazimo se pred ničvrednimi ponarejanji!

Glavno zastopstvo za celo Jugoslavijo:

Jugopharmacija d. d. Diana
oddelek Zagreb. Prilaz 12.

Preprodajalci dobijo velik popust.
Zahtevajte cenik!

(Oblastveno zavarovano!)

SLOVENSKA BANKA podružnica LJUTOMER

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po
Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje in najhitreje.

4 1/2 — 6%